

וישלה

גליון מס' 435
ט"ז כסליו תשפ"ג

הורים יש פעם אחת בחיים

הרב אפרים שרבני שליט"א

העניין טעון גניזה • נא לא לקרוא בשעת התפילה

להוריו לחיות בכבוד וללא דחק, אך מצד שני למכור את שכר המצווה. הוא פנה יחד עם ר' יעקב לחזון איש זצ"ל. כששמע החזון איש את השאלה אמר לו: "אתה דואג על שכר המצווה? בשביל ההורים צריכים לעשות הכל אפילו להיכנס לגיהנם".

איזו תשובה! האמת, כשקראתי את המעשה הזה לא ציפיתי לתשובה כזו, אך לאחר שחושבים על זה, זה כל כך אמיתי. למען אמא ואבא צריך לתת הכל. אני באמת שואל, לא מגיע להם!?

וגם אם קשה לך אתה צריך לנסות להבין אותם, אתה לא היית רוצה שהילדים שלך יבינו אותך?! כשיום יבוא ואתה תהיה מבוגר, מי יודע מה תצטרך מהילדים שלך, מה תבקש, אולי יהיו לך דרישות מסוימות, אולי אתה פתאום תהיה רגיש, כמה אתה תרצה שהילדים שלך יבינו אותך ויגלו כלפיך הבנה.

תזכור, איך שתהיה עכשיו, כך הילדים שלך יהיו.

בדיוק כך סיפרו על אשה נשואה, שניגשה לחפץ חיים וסיפרה על חיכוכים שיש לה עם אמא שלה. אמר לה החפץ חיים, אם את צודקת בוויכוח או לא אני לא יודע, אבל דבר אחד אני כן יודע, שכמו שתתנהגי עם אמא שלך כך הילדים שלך יתנהגו איתך.

אתה מסוגל לחשוב שאתה כבר מבוגר, יושב בבית, אף אחד לא מתקשר ולא בא, והילדים עוד טוענים שאתה לא בסדר, אתה תעמוד בזה? תחשוב היום עם אילו סיטואציות ההורים מתמודדים.

אל תשפוט את ההורים שלך, אתה לא יודע איך אתה תהיה בגיל שלהם ומה תבקש. ואם אתה נבון אתה תעשה הכל בכדי להבין אותם. משהו אמר לי: "אבא שלי משגע אותי!". אמרתי לו: "אני לא רוצה להגיד לך שיבואו ימים שאתה תתגעגע שהוא ישגע אותך". הורים זו מתנה, אין מילה אחרת. ואם ציערת אותם, תעשה חושבים איך אתה מתקן את זה, עכשיו כשהם חיים. זה לא קל לצער הורים, צער של הורים זה משהו כבד.

סיפרו תלמידיו של ר' אלימלך מלזינסקי, שפעם בשבוע הוא היה מניח את הידיים על הדופן הלוהטת של התנור עד שהיה מקבל כווייה. כששאלו אותו מה הסיבה, הוא השיב: "כשהייתי פעוט אני ציערתי את אמא עם הידיים האלו, אולי הכאבתי לה. אני מעדיף לשרוף אותם כאן ולהגיע למעלה עם ידיים נקיות מחטא".

מי יודע כמה אנחנו צריכים לשרוף את הידיים שלנו על כל הצער שעשינו להם. אסור לנו לצער אותם. אם קשה או לא קשה זה לא משנה, זה אסור! זה אבא וזו אמא ולא מגיע להם שנצער אותם.

פעם שאל ילד בתלמוד תורה את החזון איש, כשהגיע לבחון את התלמידים, "איך הרב זכה להיות המשך שיחת הרב בעמ' 3"

ראיתי דבר מאוד יפה שכתב בספר כד הקמח (ערך כבוד אב ואם) כותב הרב, כולנו יודעים שהדברה החמישית בעשרת הדברות היא כבוד את אביך ואת אמך. ומהו הכבוד שצווה ה' יתברך לכבדם? כבודו של מקום. אמר הקב"ה, תסתכל בעשרת הדברות, מה שבקשתי בשבילי, אני מבקש גם בשביל ההורים שלך.

אני בקשתי "אנכי ה' אלוקיך" – אני האלוקים שלך, כך תמיד תזכור שיש לך רק אבא אחד ואמא אחת. אני בקשתי "לא יהיה לך אלוקים אחרים על פני" – שלא תחליף אותי חלילה באל אחר, כך אני מבקש שלעולם לא תעדיף מישהו אחר על ההורים שלך. לא משנה כמה כסף יציעו לך וכמה יתנו לך, **תמיד תזכור שאין תחליף לאבא ואמא.**

אני בקשתי "לא תשא את שם ה' לשוא" – כך גם אתה תשמור על השם של ההורים שלך. שלא תשבע בשם של אביך או של אימך לשוא. הורים זה לא משהו רגיל, אתה נשבע בחפץ הכי יקר שיש לך בחיים. אסור למכור את השם שלהם בזול.

ומה זה 'לשוא'? שלא תכבד אותם בשביל כסף או ירושה, בן אמיתי צריך לכבד את ההורים שלו רק בגלל סיבה אחת, בגלל שהם ההורים שלו. מסכן אבא שהבן שלו מכבד אותו בגלל הכסף שלו.

וכשם שאתה מכבד את ה' יתברך בממון, כך על אביך ואימך תוציא ממוןך ואל תבוא בחשבון. ואם אתה דואג על הכסף, הסר דאגה כי הבורא יתברך יחזיר לך כל שקל.

ומסיים ר' בחיי: "גדול כוח מצות כבוד אב ואם והיא מצוה בחונה כזהב, כי יש בשכרה פירות בעולם הזה- או בשלוח והצלחה שיוסיף לו ה' יתברך בכל מעשיו או באריכות ימים"- בשורה האחרונה, מי שירוויח מכל זה- זה רק אתה. חוץ מזה שמגיע להם.

קראתי מעשה על אברך מבני ברק שהלך ברחובות העיר ונתקל בר' יעקב הלפרין (ר' יעקב היה איש רב פעלים, נדיב גדול, וזכה להעמיד ישיבות רבות). שאל אותו ר' יעקב, מדוע אתה נראה טרוד. סיפר לו האברך, שהוריו הגיעו מפולין ומתגוררים אצלו וקשה עליו מאוד לפרנסם, שהרי אף את משפחתו הוא מחזיק בדוחק והוא מרגיש אובד עצות.

ר' יעקב, שהיה יתום מגיל צעיר ולא זכה לקיים מצות כיבוד הורים, שאל את האברך "אני מסכים מדי חודש בחדשו לפרנס את הוריקך בכבוד ולא להחסיר מהם כלום מגדול ועד קטן, לבוש, כלכלה וכל היתר, אך בתנאי שתמכור לי את השכר של כיבוד ההורים שלך, אם תגיד לי כן אנחנו מתחילים מהיום, מסכים?". האברך לא ידע את נפשו, מצד אחד השמחה גדולה לאפשר

הבנייה הופשית

לפרטים נוספים:
054-6284225

הרב אפרים שרבני שליט"א

אזינו לראשון לציון

בס"ד

זמני השבת ירושלים

הדלקת נרות לנדהים 40 דק'	16:01	16:21
ציאת השבת (ר"ת)	17:44	17:12

להזמנת הרב לשיעורים ברחבי הארץ: 054-6284225 אור קלימי

קווים אדומים וגבולות - חובה!

ועל אילו 'קווים אדומים' וגבולות אנו מדברים? על הבעל להנהיג את צורת הדיבור הרצויה בביתו. לבדוק כיצד מתנהלת השיחה בביתו? האם מקובל עליו כי ידברו בני ביתו בצורה בוטה ו'רחובית'? או שהוא יודע להעיר לאשתו **בנחת ובדרך כבוד** - 'צדיקה, אני מעדיף שהמילים האלה לא יהיו אצלנו בבית, זה לא מתאים לבית של תורה', וכמובן יראה לה ולבני ביתו שהדבר חשוב בעיניו, וכל שכן, שהוא לא יהיה המקור ל'אוצר המילים' הזול הנ'ל בביתו. ועל אחת כמה וכמה, עליו לדאוג שלא להכניס לביתו בשום אופן כל מיני מכשירים שאינם לרוח התורה, בטענות שווא 'למה לא? זה מפתח להם את השכל!', 'מה יש בזה?! אני לא מבין?!', 'מי שלא רוצה, לא נכנס למקומות לא טובים...', 'יש פה יתוכנות תורניות' - סידור תפילה, ברכת מזון ועוד הרבה דברים מועילים וטובים, מה כל כך לא בסדר?! - **עד כאן דברי יצר הרע.** ודעו לכם, לא שמענו גדול בישראל שלא התריע: 'זה הדבר הראשון שיהרוס לך את הבית, הוא יקח לך את חינוך הילדים, את הצניעות, את האשה, את הקדושה והחיבור לה' ולמצוות, הוא יהרוס לך כל חלקה טובה. [וכמובן אין כוונתנו שהבעל יהפך ל'עריץ' בביתו, אלא כמובן הכל יהיה בשיתוף עם האישה, בנחת וברוך, ואין ספק שהיא תהיה שמחה בזה. וכנ"ל זה מה שהיא חפצה לראות בו].

לא הכל נגמר ב'אסור ומותר'

כמו כן, מתוקף הנהגתו של הבעל, הוא צריך לדעת היכן יש מקום להתפשרויות והיכן לא [כמובן שגם האישה צריכה להיות שותפה לעניין]. ואחד המקומות החשובים ביותר, הוא היחס להלכה ולמצוות. איך מברכים, איך מקיימים מצוות, איך נראה שולחן שבת, איך נראית התורה, ואיך נראה היחס לחכמיה. ועוד דע בעל יקר, לא הכל נגמר ב'אסור ומותר', פעמים יש דברים שמותרים מהדין, אך שייך בהם בהחלט 'התרחק מן הכיעור ומן הדומה לו', כמו כן, צריך לחשבן היטב, אילו פרצות עלול הדבר לגרום. והדוגמאות רבות. נאמר אחת. ראיתי בעלים שרצו להפגין את הידע הנרחב שלהם בהלכות שבת, והיו נוהגים בכל מיני היתרים בהלכה, ואף שבאמת ההלכה נכונה, לפי הכללים מותר הדבר מהדין ואין בו כלל איסור. אך בעקבות זאת, נפרצה פרצה גדולה בחומת השבת בביתם, ונעשה השבת למזולזלת בעיני אשתו ובני הבית. ואילו מלכתחילה, היה נעשה הדבר בשיקול דעת נכון, יכול היה הבעל בקלות למנוע זאת. שכן, יש להבין כי האשה, שאינה בקיאה כל כך בדיני ההלכות כמו הגבר, אינה עושה 'חילוקים' באילו אופנים מותר ואילו אופנים אסור, ובאי שימת לב באה להקל יותר ונמצא עוברת על איסורים, ה' ירחם.

כמו כן, ראינו גם הפוך, כמה בעלים נהגו בהנהגות של חומרה בכל מיני עניינים, בתורה, בקדושה, בכשרות, בהלכה, ובעוד שאר מקומות, ובמקום להיות הגדר החזקה של הבית (כמו שצריכים להיות עניינים נשגבים אלה) היו המפלה הגדולה של הבית ופירקו מה ששום דבר לא פירק. ומה גרם לכל זה? מעשים שנבעו מחקיינות או משאר סיבות, אך דבר אחד בטוח - מחשבה נכונה והתייעצות לא היו! לכן, עלינו לדאוג שכל הנהגת קדושה וחומרה תהיה בחכמה ובשיקול דעת נכון, לא 'דורסת' אף אחד, ובטח לא את אשתו וילדיו. ואז הגדרות והסייגים הם אלו שיבנו את הבית. והדברים עוד ארוכים בעניין זה, ותן לחכם ויחכם עוד.

לסיכום, למדנו שני דברים. הראשון: 'אצילות הנפש' - לא להפסיק להשפיע, לתת... ולתת... ולתת... להיות ערני לאשתו ובני הבית, לדאוג להם, ואף שלפעמים בא הדבר על חשבוננו, אף על פי כן ישתדל להיות דומה לקוביית סוכר, שממייסה את עצמה כדי שלאחרים יהיה מתוק! להעביר על מידותיו, לספוג בשביל השלום! לכבד את כולם, להתנהג בענווה ודרך ארץ. וכמו כן, למדנו היום מידה נוספת שצריך לה המנהיג: 'דעה מיושבת' - שהנהגה וההשקפה יהיו ברורות ועל פי תורתנו הקדושה, ללא פזיזות, ללא שיבושים, ובצירוף רצינות ובגרות. שהשכל הוא שמנהיג את הבית ולא הדחפים. וזה ייקנה בבעל על ידי לימוד התורה וההתמדה בקביעת העתים לתורה, הצמצום לתלמידי חכמים ואנשים יראי ה' והתייעצות עם מי שצריך. וכמובן, תפילה תמידית לחונן האדעת, שיכניס בנו דעת ישרה ושכל טוב, שנלך תמיד בדרך הנכונה והישרה. בע"ה נמשיך בשבוע הבא. ה' יזכנו! שבת שלום ומבורך! שמעון שורתי.

ה'קברניט' של הבית היהודי! | חלק ג'

להזכירכם, אנו עוסקים בבניית אישיותו של ראש המשפחה, נושא שוודאי חשוב לכל אדם לדעת, ובפרט לאותם שלא עברו הדרכה טובה ומקיפה קודם חתונתם. וכבר שמעתי לא מעט פעמים מבעלים: "אשתי אומרת שאני צריך הדרכה", וזוהי בדיוק מטרתנו בשיחות אלו [וכמובן שאינן מהוות תחליף להדרכה מקיפה, מאדם המנוסה בתחום]. ובשבוע שעבר התחלנו ללמוד יחד, וראינו את דברי הגה"צ ר' שלמה וולבה זצ"ל, שכל אישה, ללא יוצאת מן הכלל, רוצה בעל שינהיגה. וראינו את התכונה הראשונה שצריך לטפח 'קברניט הספינה', ששמה 'אצילות נפש'. והתחלנו לבארה על פי דברי החזון איש זצ"ל, שצריך לנו את דמותו של האדם הגדול, שצריך תמיד להיות משפיע ומאיר על אשתו ובני ביתו כל אחד לפי רוחו ותכונות נפשו [ובהמשך דבריו ממשיך ומבאר לנו עוד מתכונה זו, כיצד תבוא לידי מעשה: "מקבלו בסבר פנים יפות... לא נפגע הוא מרעהו, כי לבו מלא אהבה תכסה על כל פשעים. והוא מוכן מראש לקבל באהבה נאמנה פצעים ונזיפות שיחלוק לו רעהו בידעו שאין רוב בני אדם אצילי המידות ומה אפשר לתבוע מהם. ובכל זאת רוחש לבו להם יקר וכבוד ואין בלבו הרהורים רעים מעין זלזול בכבוד הבריות... וכן מאשים את עצמו על כל שעל על כל חסרון... מזכה את אחיו זכות גמורה ומוחללת אף אם כעבות עגלה חטאיו..."] ראה שם עוד דברים נפלאים המשקפים בהחלט את דמותו של כותבם. אשרי העם שככה לו].

אחת התכונות החשובות במנהיג - 'דעה מיושבת'

ועתה אנו ממשיכים יחד לתכונה נוספת שחייב בה כל בעל. נקרא לה לצורך העניין 'דעה מיושבת' - מהותה של תכונה זו, דהיינו שצריך הבעל על פי תורתנו הקדושה הנהגות והשקפות ברורות ונטולות 'שיבושים'. הבעל נדרש לאחרינות רבה, רצינות ובגרות (החסרות מאד בדורנו). בית זה לא משחק לידים. עליו לדעת, שהבית צריך להיות מונהג על פי **השכל ולא על פי רגש**, ובטח שלא על ידי דחפים וחשקים רגעיים, תוך הקדשת מחשבה לכל הנהגה, בדיקה קפדנית לכל השקפה, ובעת הצורך, התייעצות עם גדולים ודעת תורה. כך יודא שאכן הוא צועד בדרך הנכונה. ולעומת זאת, בית שאינו ברור בו היכן 'לדרוך' והיכן לא, בית ללא גבולות וללא 'קווים אדומים', זהו בית מתנדנד ורעוע. וחבל!

הרב **יוסף פרידמן** שליט"א, אמר את הדברים בצורה שאינה משתמעת לשני פנים, וכך הוא כותב: "אי דיוקים פה ושם בתוך היסודות של הבית אינן מפילות את הבית יום למחרת, גם תחילתה של מחלה הפושה, חלילה, אינה מגלה עצמה בקול רעש, והיא יכולה לקנן תקופות ארוכות מבלי להודיע על כך דבר. כן גם בבנין הבית של בית יהודי, שאין מתייחסים בחדרת קודש לאיכות חומרי הבניה שלו. את האווירה הנוצרת בבית אף אחד אינו עומד למדוד ולתייק, אבל הקירות רושמים כל מילה וכל הנהגה. ושנים אח"כ, כשכבר קשה להשיב דברים אחרונות, האווירה היושבת עמוק בין הכתלים, מדיפה ניחוחות כאלו או אחרים, ומעצבת את רוחם של הילדים, ואז יתברר עד כמה הייתה לאותן הנהגות אשר נהגו בהן בהתחלה משמעות רבה. כמה טוב שהזוג הקפידו על מה שהקפידו וכמה חבל שוויתרו היכן שוויתרו. לסיכום, עלינו לזכור, בעת הנחת היסודות איננו בוחרים בין מעשים אלא בין דרכים!". וכל מילה שנוסיף, מיותרת.

כאילו קיימתי כל התורה כולה

באר החסידות אצרות מעולם החסידות

קונו. ומתרצת הגמרא, אמר רב משום צובע, פירוש, שאינו בא לבני אדם להסיתם לעבור עבירות, רק הוא בא כמו אוהב נאמן איש טוב, וצובע הענין עד שמראה לו שזה מצוה, וכך מסיתו לחטוא, ועל זה לא נברא, ועל כן חייב. (תפארת למשה).

לפעמים מטעה היצר הרע לאדם ואומר לו שעבר עבירה גדולה אף על פי שבאמת אינו אלא חומר בעלמא, או שאינה עבירה כלל, וכוונתו שיהיה האדם בעצבות מכח זה ויבוטל בעצבותו מעבודת הבורא יתברך שמו, וצריך האדם להבין הרמאות הזה.

ויאמר ליצר הרע "איני משגיח על חומר על שכוונתך לבטל אותי מעבודתו יתברך שמו ושקר אתה דובר, אדרבה אעבוד אותו בשמחה". כי זהו כלל גדול בעבודת הבורא יתברך שיהיה מעצבות כל מה שיוכל, ואל ירבה בדקדוקים יתרים בכל דבר שעושה, שזה כונת היצר לעשות לאדם פחד שמא אינו יוצא בדבר זה כדי להביא אותו לעצבות, ועצבות היא מניעה גדולה לעבודת הבורא יתברך שמו. (צוואת הריב"ש).

"עם לָבָן גִּרְתִּי". ופירש רש"י: עם לבן גרתי ותרתי מצות שמרתי. פעם אחת נודמן להבעל שם טוב להיות בבית נכרי, והיה באותו בית אליל של עבודה זרה. כשיצא מהבית, היה שרוי בשמחה גדולה, ואמר לתלמידיו: אני שמח מאד, שבשעה אחת קיימתי כל התורה כולה, כי עבודה זרה דינה כדבר מאוס, ואסור להרהר בדברי תורה במקום המטונף, ומה ששמרתי מחשבתי מלהרהר בשום דבר מדברי תורה נחשב לי כאילו קיימתי כל התורה.

ואמר על זה ר' דוד מדינוב: שלכאורה הפסוק "עם לָבָן גִּרְתִּי", לפי פירוש רש"י "ותרתי מצות שמרתי", אינו מובן, הלא כמה מצוות הן תלויות בארץ, שלא היה יכול יעקב לקיימן! אולם לפי המעשה של הבעל שם טוב מובן, גם כאן, בבית לבן, היה מלא הבית תרפים וגילולים, וכשנכנס יעקב לבית לבן הוכרח לשמור מחשבתו מלהרהר שם בשום ענין מדברי תורה, ודבר זה נחשב כאילו קיים כל התורה, שהרי על כל התורה כולה חלה המצוה להזהר לבלי להרהר במקום האמור, וכשקיים כן, ונזהר בכך – הרי נזהר בכל התורה כולה. (סיפורי חסידים).

יצר הרע בא לאדם בתור 'אחי'...

ר' לוי יצחק מברדיטשוב בקדושת לוי, מסביר כל עניין פרשה זו בעבודת האדם, שיעקב אבינו בקש והתפלל "הצילני נא מיד אחי מיד עֵשָׂו", "עֵשָׂו" הוא היצר הרע, ופעמים היצר הרע בא אל אדם לא בתור "עֵשָׂו", רק בתור אחי אהובי, מתקרב לאדם ללכוד לעשות עבירה ומראה לאדם שדבר זה אינו עבירה רק אדרבה הוא מצוה. דהיינו שהיצר הרע בא לפעמים כמו אחי כאילו שהוא היצר טוב, ואז אין יודעים מה לעשות ואיך לעמוד נגדו, ועל זה התפלל יעקב אבינו ע"ה: רבש"ע הצילני נא שלא יהיה עשו מראה עצמו כאחי, וזהו "מִיַּד אַחִי מִיַּד עֵשָׂו".

וזהו עבודתו של כל אחד ואחד, ועל זה פעל והתפלל יעקב אבינו, שבניו ינצלו מיצר הרע הבא בתור אחי בתור מצוה, וכידוע פירוש הבעל שם טוב על הגמרא (שבת ע"ה ע"א) "שוחט משום מה מיחייב רב אמר משום צובע", ופירשו התוספות: "אשוחט דעלמא קאיי". ופירש כוונת התוס' בדרך רמז, שמדובר על שוחט דעלמא דהיינו מלאך המות, שלעתיד ישחוט אותו הקב"ה, ושואלת הגמרא, משום מה מתחייב מיתה, הרי נברא להסית לבני אדם לחטוא כדי שיהיה בחירה ושכר ועונש, ואם כן הרי הוא עושה רצון

מחלוקת פותרים לא על ידי שליח

"וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו". בין ר' ברוך ממזיבוז' ובין ר' שניאור זלמן מלאדי היתה כידוע מחלוקת קשה שנמשכה ימים רבים. כרגיל נמצאו מתווכים שאמרו לעשות שלום ביניהם, אבל כל אימת שהתערבו בדבר עוד החרפה המחלוקת.

אמר על כך רבי ברוך: אצל יעקב אבינו אנו מוצאים, שבשעה שרצה לעשות שלום עם אחיו חשש לסמוך בכך על שליחים סתם ושלא אליו מלאכים ממש, שהיה סמוך ובטוח שבאמצעותם של המלאכים וודאי יסתדרו הדברים על הצד הטוב ביותר, לבסוף במקום לעשות שלום חזרו המלאכים בזעקה: "יָגַם ה' לְקַרְאֲתְךָ וְאַרְבַּע מְאוֹת אִישׁ עִמּוֹ", אף שלאמיתו של דבר כפי שאנו רואים מן הפסוקים הבאים, בא עשיו לקראתו דווקא בכוונות רצויות לחלוטין. ומכאן אנו למדים ששעה שאדם רוצה לעשות שלום עם הזולת, מוטב שיעשה זאת בעצמו, ולא יפקיד את הדבר בידי איש, לא יסמוך על שליחים יהיו מי שיהיו, ואפילו מלאכים. (מבחר אמרים).

המשך שיחת הרב « החזון איש? החזון איש הרהר דקה או שתיים ואז אמר: "אני מעולם לא ציערתי את אמא שלי". אם הקב"ה נתן לי את כל הטוב הזה, זה רק בגלל שלאמא שלי היה טוב ממני.

זו לשונו של רב סעדיה גאון: "ואף אם לעבד ימכרוך לעת יצר להם, אתה תשא ותסבול" – גם אם יום אחד אבא שלי ימכור אותי לעבד, אני ארים שקים על הכתפיים ואשתוק.

תסתובבו, תחפשו, אין מישהו שהשקיע בהורים שלו והוא לא מאושר, אין מישהו שהשקיע בהורים שלו ולא קיבל עולמות בחזרה. מובא במדרש: "כל המבקש ימים ושנים עושר ונכסים, חיים בעולם הזה וחיים בעולם הבא, יעשה רצון אביו שבשמים ורצון אביו ואמו" – אתה רוצה חיים שקטים וטובים, תקשיב לקב"ה ותקשיב להורים שלך. אתה לעולם לא תצא מופסד.

האדמו"ר בעל ה'לב שמחה' היה אומר, שלכל אדם יש קצבת חיים בזה העולם. אמנם כל אותן השנים שהבן עוסק בכיבוד אביו ואמו אינן נכללות מתוך שנות ימי חייו, והוא יאריך ימים יותר בכדי להשלים לחיות את משך מספר השנים שנקבע לו.

זאת אומרת, שעל כל יום שהיית עם אבא שלך בבדיקות, או שהלכת לבקר אותו בכדי לשמח אותו, אתה תקבל על זה עוד יום נוסף לחיות, ה' יתברך לא ישכח לך אפילו אקמול אחד שהבאת לו.

סיפר תלמיד חכם ניצול שואה לילדיו, שקצת התווכחו מי ישפוך את האשפה, ואלו דבריו: "בכפר שלנו הגרמנים ימשי"ו ערכו סלקציה לפני ששלחו אותנו לאושוויץ. הקצין הגרמני הורה לאבא לעבור לצד הימני ואילו אני אמא והילדים לצד שמאל. קשה לתאר איזו הרגשה זו הייתה להיפרד מאבא.

כשהגענו לרכבת, אמא ראתה את התפילין של אבא בשקית. היא אמרה לי בדמעות, "אנא, רוץ תן את זה לאבא". איני יודע מאיפה היה לי את האומץ ללכת, זו הייתה סכנת מוות לכל הדעות, אך בלי לחשוב הרבה לקחתי את התפילין ורצתי לעבר הרכבת של אבא. לקח לי כמה דקות עד שמצאתי את אבא, אך לבסוף מצאתי אותו, מיד חיבקתי אותו ומסרתי לו את התפילין, אך כשעמדתי לחזור הרכבת החלה לזוז ולא הצלחתי לרדת.

"מה קרה בסוף, אתם יודעים?" הוא שאל אל ילדיו. "מהרכבת של אמא – לצערי הגדול – לא נשאר אף אחד, ואילו אני שהקשבת לקול אמא שלי ניצלתי".

אמר התלמיד חכם לילדיו, תארו לכם שהייתי אומר לאמא: "אמא, למה דווקא אני? תתני לילד אחר!", אם לא הייתי עושה את רצונה לא הייתי כאן אתכם היום. הקשבת לי לאמא, ובזכות זה קיבלתי עוד כל כך הרבה שנים לחיות!".

יהי רצון שנוכה לעשות נחת רוח להורים, ועל ידי זה נחת רוח לאביו שבשמים, אמן כן יהי רצון! **שבת שלום עם ישראל! אפרים שרבני.**

הפאר שלפניכם
הולך ונרקם...

בזכות הרבה אנשים
 עם לב שאכפת לו מה' יתברך
 יהי רצון שהזכות תגן עליהם
 ועל כל בית ישראל לעולמי עד!

"אין המצוה נקראת אלא על שם גומרה"
 (סוטה יג)

גם את/ה יכול

**הרדמות
 אחרונה!**

להיות חלק מהאימפריה התורנית הזאת
ולזכות לשנה אחרת!

לפרטים: ר' יעקב בן ישי 050-4119309

